

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 2019-2020 навч. році.

Учасники анкетування – роботодавці, в організаціях яких працюють випускники за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування». Всього опитано **15 респондентів**.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки випускників ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу випускників ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок випускників ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» за критерієм **«Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?»** наведено в таблиці 1.

Відповідно до результатів анкетування, перелік чинників, що найбільш (*максимальний відсоток за балом «5»*) впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «націленість на кінцевий результат» та «здатність працювати в колективі, команді». Менше впливають (*мінімальний відсоток за балом «5»*) за думкою респондентів: «розв'язання проблем», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «навички управління персоналом, колективом», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» та «ведення ділової документації».

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	40,0	40,0	0	20,0	0
Здатність до навчання	60,0	0	20,0	20,0	0
Здатність до аналізу і синтезу	40,0	20,0	20,0	20,0	0
Розв'язання проблем	20,0	60,0	0	20,0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	40,0	40,0	0	20,0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	40,0	40,0	0	20,0	0
Стратегічне мислення	40,0	40,0	0	20,0	0
Націленість на кінцевий результат	80,0	0	0	20,0	0
Здатність працювати в колективі, команді	80,0	0	0	20,0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	60,0	20,0	0	20,0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	20,0	60,0	0	20,0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	40,0	40,0	0	20,0	0
Навички управління персоналом, колективом	20,0	60,0	0	20,0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	60,0	20,0	0	20,0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	20,0	60,0	0	20,0	0
Ведення ділової документації	20,0	60,0	0	20,0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	40,0	20,0	20,0	20,0	0

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки випускників, наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки випускників (здобувачів) ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	60	40	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випускників ТДАТУ?	40	40	20	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися в достатньо високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки випускників за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	60,0	20,0	0	20,0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	40,0	40,0	0	20,0	0
Професорсько-викладацький склад	60,0	20,0	0	20,0	0
Матеріально-технічна база	40,0	40,0	0	20,0	0
Система управління закладом	40,0	40,0	0	20,0	0
Якість освітніх послуг	60,0	20,0	0	20,0	0
Вміст навчальних програм	60,0	20,0	0	20,0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	80,0	0	0	20,0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці найвище (максимальний відсоток за балом «5») оцінили ТДАТУ за такими критеріями: «використання новітніх, інтерактивних методів навчання». Менше оцінили (мінімальний відсоток за балом «5»): «конкурентоспроможність освітніх послуг»,

«матеріально-технічна база» та «система управління закладом».

Результати оцінювання якостей та навичок випускників за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок випускників за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»

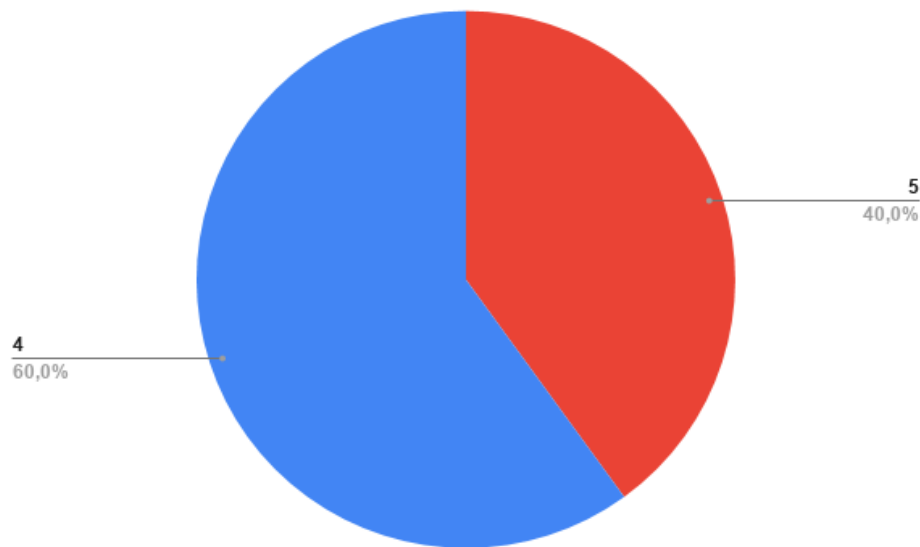
У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	40,0	20,0	20,0	20,0	0
Здатність до навчання	20,0	40,0	20,0	20,0	0
Здатність до аналізу і синтезу	20,0	40,0	20,0	20,0	0
Розв'язання проблем	40,0	20,0	20,0	20,0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	40,0	20,0	20,0	20,0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	60,0	0	20,0	20,0	0
Стратегічне мислення	40,0	20,0	20,0	20,0	0
Націленість на кінцевий результат	60,0	0	0	40,0	0
Здатність працювати в колективі, команді	60,0	0	0	40,0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	40,0	20,0	0	40,0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	20,0	40,0	0	40,0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	60,0	0	20,0	20,0	0
Навички управління персоналом, колективом	20,0	40,0	0	40,0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	40,0	20,0	0	40,0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	20,0	40,0	0	40,0	0
Ведення ділової документації	20,0	40,0	20,0	20,0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	40,0	20,0	0	40,0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці найвище (максимальний відсоток за балом «5») оцінили якості та навички випускників за ОПП

«Фінанси, банківська справа та страхування» за наступними критеріями: «рівень базових (професійних) знань і навичок», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання». Найменші (*мінімальний відсоток за балом «5»*) поставили: «здатність до навчання», «здатність до аналізу і синтезу», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «навички управління персоналом, колективом», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» та «ведення ділової документації».

Результати відповідей роботодавців на питання **«Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?»** представлено на рисунку 1.

Рисунок 1 - Оцінювання роботодавцями актуальності освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці (у відсотках)

Коментар або побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» наступні:

- надаєте якісну освіту;
- відповідає вимогам;
- давати більше знань щодо саморозвитку і ділової комунікації;
- правильно розпоряджатися отриманими знаннями;
- продовжувати залучати до викладання дисциплін фахівців з виробництва, фінансової сфери тощо;
- у процесі практичних завдань використовуйте програмні комплекси, в яких працюють фахівці банківських установ;
- успіху і натхнення;

- дуже вдячна завідувачу кафедри та всім викладачам;
- вважаю, що викладацький склад кафедри є компетентним;
- дуже вдячна всім викладачам;
- більше практичних навичок та розуміння використання їх на практиці.

ВИСНОВКИ

Моніторинг було проведено з метою вивчення рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування». Під час анкетування респонденти визначали чинники, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; проводили оцінку ТДАТУ як закладу вищої освіти; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; визначали рівень професійної підготовки, якості та навички випускників за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

Виходячи з результатів анкетування роботодавців, можна стверджувати, що, ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання залежить переважно від «націленості на кінцевий результат», «здатності працювати в колективі та команді», «здатності ефективно представляти себе й результати своєї праці». Не менш важливими, на думку роботодавців, є такі якості фахівця, як комунікабельність, ерудованість, здатність до навчання. Отже, саме ці критерії повинні бути обов'язково враховані під час підготовки здобувачів.

Під час оцінки ТДАТУ як закладу вищої освіти, респонденти дали найвищу оцінку наступним критеріям: «використання новітніх, інтерактивних методів навчання», «якість освітніх послуг», «ділова репутація, імідж закладу» та «вміст навчальних програм». На думку роботодавців, необхідно звернути увагу на матеріально-технічну базу навчального закладу та розробляти заходи щодо підвищення конкурентоспроможності освітніх послуг.

У цілому, респонденти вважають актуальною освітню програму «Фінанси, банківська справа та страхування» у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці та задоволені рівнем професійної підготовки випускників, але мають місце й негативні оцінки якостей та навичок випускників. Зокрема, це стосується таких критеріїв як: «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку»; «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями»; «здатність пристосовуватись до нових ситуацій»; «навички управління персоналом, колективом».

Враховуючи зауваження роботодавців з метою покращення роботи та підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» необхідно:

1. Розробити та включити в освітній процес комплексні фахові завдання щодо прийняття управлінських рішень у сфері фінансових питань із

застосуванням сучасних методичних підходів та інструментів для покращення вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку.

2. Продовжувати залучати до викладання дисциплін фахівців з виробництва, фінансової сфери протягом навчального року; скласти чіткий графік залучення до освітнього процесу фахівців (практиків).

3. Запровадити інтерактивні методи навчання для підвищення навичок роботи в колективі, команді; покращення вміння ефективно презентувати себе й результати своєї праці. З цією ж метою, провести зустрічі здобувачів з ТОП – менеджерами з фінансової сфери для обміну практичним досвідом вирішення проблемних питань.

4. З метою підвищення рівня володіння інформаційними та комунікаційними технологіями, необхідно ввести у програму виробничої практики завдання щодо вивчення та використання новітніх інформаційних технологій, програмного забезпечення безпосередньо на робочих місцях, а також, бажано розпочати практику проведення практичних занять на робочих місцях підприємств, організацій та установ в рамках специфіки діяльності кожного окремого суб'єкта.

5. Залучати здобувачів до участі у конкурсах бізнес-планів, грантових програмах, проектах з фінансової грамотності. Це дозволить підвищити рівень ерудованості здобувачів, їх комунікабельність; здатність пристосовуватись до нових ситуацій та націленість на кінцевий результат.

Декан факультету економіки та бізнесу,
к.е.н., доцент

Карман С.В.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Скляр Р.В.